

pitalberegning, der burde reduceres til 25 pCt., før vi komme til den reelle Værdi. Naar vi sammenligne vor toldbeskyttede Industris ringe Præstationsdygtighed med Udlandets, saa kan det ganske sikkert være behageligt for Fabrikanterne at holde saadanne Foretagender i Live i Ly af Toldtariffen, men Samfundet er i Virkeligheden ikke tjent med en saadan Lovgivning.

Der faldt for nylig i Landstinget en Yttring fra den tidligere Udenrigsminister og Konseilspræsident i Forbindelse med vort Forhold til Udlandet, som jeg synes man maa tillægge en overordentlig stor Vægt. Den tidligere Udenrigsminister sagde nemlig, at vi her i Danmark af Hensyn til vort Forhold til Udlandet bør holde paa lave Toldsatser. Jeg har særlig her omtalt vore Forhold indad til, men jeg kunde dog ogsaa nok ønske at sige et Par Ord til med Hensyn til vort Forhold udad til. For ganske nylig blev der her i Tinget drøftet et Forslag om at skaffe os en noget bedre Forbindelse Syd paa til Udlandet, end vi nu have, over Gødser. Der skulde ofres flere Millioner paa at sætte Dampfærger i Gang, og som en af Grundene til at gøre et saadant Skridt, nævnte man Hensigtsmæssigheden af at sende hele Vognladninger med Dampfærger frem og tilbage mellem Tyskland og Danmark. Jeg blev i højeste Grad forbavset ved at se det Forslag fremsat, fordi jeg hos mig selv følte, at Landstinget, naar det ellers vilde handle efter sund Logik, hvad man jo er berettiget til at vente af et saa intelligent Ting, umulig kunde godkende en saadan Plan; Landstinget hævder jo nemlig, at det er til den allerstørste Skade for os at modtage Vognladninger af fremmede Varer fra Udlandet. Vore Protektionister staa heroppe paa denne Side og protestere mod tyske Varer, og paa den anden Side staa de tyske Agrarer og sige: Maa vi bede os fritagne for danske Varer; vi ville slet ikke have eders Vognladninger. Naar der nu var Logik i de Herrers Tale, saa skulde de i Stedet for at sætte Dampfærger i Gang, opbygge et Fort paa begge Sider, og hver Gang en Skude kom i Sigte, som bragte fremmede Varer, saa skulde de i Konsekvens af deres egne Teorier skyde denne Skude i Sænk hurtigst mulig. Altsaa jeg er fuldstændig overbevist om, at det er ørkesløst at fremsætte et saadant galt konciperet og nationaløkonomisk set ødelæggende Forslag i det høje Landsting.

Jeg kommer dernæst til at omtale Forholdet til det Land, der af alle Lande har langt den største Betydning for Dan-

mark, nemlig England. Vor Udførsel til England er siden 1885 gaaet frem fra ca. 63 Millioner til ca. 200 Millioner i 1898. De andre Lande, som vi gøre Forretning med, vise langt mindre Tal. I det Land, der kommer England nærmest, nemlig Tyskland, naaede vi i 1897 et Tal af 66 Millioner, i Sverige af 27 Millioner, i Norge af 10 Millioner — vor Eksport til andre end de her nævnte Lande er aldeles forsvindende. Da nu Forholdet er saaledes, da vi stedse blive mere afhængige af England, vilde det saa ikke være rigtigt, mine Herrer, om man gjorde særlige Skridt fra Lovgivningsmagts Side — for saa vidt det i det hele taget er muligt at foretage saadanne Skridt — for at bevare England som et aabent Eksportomraade for vore Landbrugsprodukter? Vi have i sin Tid mistet Adgangen til England for vort levende Kvæg, vore Kreaturer. Vi vide, at denne Udelukkelse var et meget slemt Slag for det danske Landbrug. Men England kan uden at forhøje Toldsatserne paa et eneste Punkt skabe Hindringer for vor øvrige Eksport af en saadan Art, at vi ogsaa let møde Vanskeligheder ved Salget af Smør, Flæsk og Æg. Hvis denne Eventualitet skulde indtræde, saa tror jeg, mine Herrer, at vi ganske rolig kunne lægge al Tale om Toldbeskyttelse til Side. Vi vilde paa Landbrugets Omraade i saa Tilfælde faa en Produktion af den Beskaffenhed, at intet Land i Europa vil have saa billige Priser som dem. Danmarks Agerbrug kaster sine egne Produkter ud til paa sit eget Hjemmemarked. En Toldbeskyttelse paa det Omraade vilde da være aldeles unødvendigt, fordi vi simpelt hen vilde være ruinerede midlertidig — Forholdene kunde jo forandre sig igen — men midlertidig vilde noget saadant som Afbrydelsen af vor Eksportforretning til England være aldeles ødelæggende ej alene for det danske Landbrug, men ogsaa for Købstæderne. Det vilde økonomisk set være den største Ulykke, der har ramt os i dette Aarhundrede, fordi alle vore Forhold ere udviklede og beregnede paa Bevarelsen af England som et aabent Marked. Under denne Situation synes jeg, at der vilde være Anledning for Lovgivningsmagten til at undersøge, om der ikke kunde gøres noget for at give England en Præferencestilling. Vi have set, at Canada har gjort det ved at indrømme en Godtgørelse af 25 pCt. paa sin Tarif paa alle engelske Varer. Derved har Kanada opnaaet en Præferencestilling paa det engelske Marked, og det viser sig i Canadas stadig stigende Eksport til England